

პირილოსი N იუსი

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიაშვილი აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მეცნიერებისა და განათლების მინისტრის ემინ ამრულაევს შეხვდა. ყურადღება გამახვილდა ორ ქვეყანას შორის არსებულ ურთიერთობებზე. საუბარი შეეხო სხვადასხვა სფეროში პარტნიორობის კიდევ უფრო გაღრმავების პერსპექტივებს, მათ შორის, განათლების მიმართულებით. გამოითქვა მზადყოფნა, რომ გაღრმავდეს ზოგადი განათლების სფეროში არსებული ნაყოფიერი თანამშრომლობა. განიხილეს უმაღლეს სასწავლებლებს შორის წარმატებული პარტნიორობა, ასევე, ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობა პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს შორის.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში უნდა შეიქმნას „ქოლცენტრების“ შესახებ საგანმანათლებლო კომისია, თუ ვინმე ქართველ-ევროპულ საგანმანათლებლო კომისიას არ ენდობა, - განაცხადა „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძემ. მისივე თქმით, მთავრობა ქართველ-ევროპული კომისიის შედგენას დაელოდება, რომელმაც დანაშაულის მასშტაბი საბოლოოდ უნდა გამოავლინოს. საპარლამენტო უმცირესობის დეპუტატებმა გუშინ, კენჭისყრის წინ რეგისტრაცია არ გაიარეს - შედეგად, „ქოლცენტრების“ საქმეზე დროებითი საგანმანათლებლო კომისიის შექმნის საკითხს კენჭი ვერ ეყარა.

ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ რუსეთიდან საქართველოს მიმართულებით პირველი ავიარების საპროტესტო აქციის პარალელურად შესრულდა. თბილისის საერთაშორისო აეროპორტთან ელენე ხოშტარაის ორგანიზაციის წევრები და მხარდამხმერები შეიკრიბნენ. ისინი რუსეთიდან ჩამოსულ მგზავრებს საპროტესტო ბანერებით დახვდნენ. აეროპორტთან შეკრებილები ქართულ მხარეს მოსკოვში მიღებული გადაწყვეტილების გაუქმებისკენ მოუწოდებდნენ.

ყველა ცივილიზებული ქვეყანა ემიჯნება რუსეთს და სანქციებს უწესებს. ერთადერთი სახელმწიფო აღმოჩნდა საქართველო, რომელმაც კარი გაუხსნა, თუმცა მოულოდნელი არ ყოფილა, რადგან „რუსული ოცნება“ წარმოადგენს რუსეთს, - განაცხადა ენმ-ის რეგიონულმა მდიანმა გიორგი ბოტკოველმა გუშინ რუსეთ-საქართველოს შორის განხორციელებულ პირველ ავიარების საუბრობისას. „მოთელმა ცივილიზებულმა სამყარომ აღიარა, რომ დღეს რუსეთი უკრაინელი ხალხის გენოციდის ახორციელებს. ნებისმიერი ხელისუფლების გადაწყვეტილება რუსეთის ხელშეწყობაზე საკუთარი ქვეყნის წინააღმდეგ განხორციელებული დანაშაულია“, - თქვა მან.

მომზადდა
ი.ა. შველიძემ

ბოლო ზარი - დღე, როცა 12-წლიანი თავბადასავალი სრულდება

გათუში

მარიონა ბაბაიძე 514 22 22 80

ბოლო ზარი ყოველთვის ფერადი წარწერებით აჭრელებულ თეთრ პერანგებთან ასოცირდება. ეს დღე ერთდროულად სიხარულით და ცრემლებთან არის დაკავშირებული. ემშვიდობები მშობლიურ სკოლას, კლასს, მერხს, კლასელებს, მასწავლებლებს და გული გწყდება. ემოციურია როგორც მასწავლებლებისთვის, ასევე მოსწავლეებისთვისაც, თუმცა დამოუკიდებელი ცხოვრებისკენ პირველი ნაბიჯების გადადგმაც გიხარია და უმთავრესისთვის - სტუდენტობისთვის ემზადები.

ბოლო ზარი წელს აჭარაში 4 ათას 500 მოსწავლისათვის დაირეკა, ბათუმში სკოლა 2 303 მოსწავლემ დაამთავრა.

ბათუმის ქუჩებში გუშინ განსაკუთრებული სიხალისე იგრძნობოდა. მე-12 კლასელები გამგლელებს თეთრი პერანგებით ხვდებოდნენ და სამხსოვრო წარწერის გაკეთებას სთხოვდნენ. მათი ჟრიალური და მხიარულება გადამდებოდა იყო.

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე ბათუმის მეორე საჯარო სკოლაში ბოლო ზარის ზეიმს დაესწრო და ახალგაზრდებს სკოლის დამთავრება მიულოცა:

- ჩვენს ახალგაზრდებს ვულოცავ სკოლის დამთავრებას. ცხოვრების მნიშვნელოვანი, დაუვიწყარი ეტაპის დასრულებას და ახალი, საინტერესო ეტაპის დაწყებას. ჩვენთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ახალი თაობის წარმატებით. ჩვენი ქვეყნის ხვალისდელი დღე დგას თითო-

ეულ თქვენგანზე. მინდა ეს დღე მივულოცო და მადლობა გადავუხადო პედაგოგებს, კურსდამთავრებულთა მშობლებს, ყველას, ვინც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ჩვენი გამორჩეული ახალგაზრდების აღზრდასა და განათლებაში, - თქვა მან.

სკოლა „ევრო 2000“ სკოლის დირექტორმა მარინა ცივაძემ ბოლო ზარის საზეიმო ღონისძიების შემდეგ გვითხრა:

- ჩვენთვის ძალიან ამაღლებელი დღეა, 12

წელი გზარდეთ ეს ბავშვები, დიდი შრომა მათ სწავლა-განათლებაში ჩადებული. დღეს არის ძალიან ამაყუებული, სევდიანი და ამავდროულად სიხარულით სავსე დღე. მინდა მივულოცო ყველა კურსდამთავრებულს, იავარდებით, ნათელი გზით ევლოთ, დიდი წარმატებებისთვის მიეწეოთ ცხოვრებაში და უღევი სიხარული ჰქონოდეთ.

თავისი ემოცია სკოლა „ევრო 2000“-ის დამთავრებელი კლასის მოსწავლე დავით ხინთიბიძემაც გაგვიზიარა:

- ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დღეა ჩემთვის და ჩემი კლასელებისთვის, რადგან დღეს ჩვენი 12-წლიანი თავგადასავალი დასრულდა. უნდა გამოვქმნიდეთ ჩვენი სკოლის კედლებს, აქ მიღებული ცოდნა წავიდეთ და დავიძროთ უფრო დიდი მიზნებისკენ. ამ დღეს განსაკუთრებით ველოდი, წარსულის მოგონებებს ვტოვებ სკოლაში, მიხარია აწევი და მაქვს მომავლის იმედი.

ჩვენს მასწავლებლებთან იმდენად დამეგობრებულები ვართ, ისინი ჩვენი დიდი გულშემატკივრები არიან. ყოველი წუთი გამახსენდება ძალიან კარგად, რადგან, აქ ვიღებდი იმ სითბოს და დადებით ენერგიას, რომელიც ასე მჭირდებოდა. ვიწყებ ცხოვრების ახალ ეტაპს, ახალი გამოწვევებით. დიდი ნაბიჯი უნდა გადავდგათ, სკოლის 12 წლის წინ გაღებული კარები უნდა გამოვიხუროთ, რაც ჩემთვის პირადად ძალიან რთულია.

აჭარის მთიანეთის სკოლაში

თამაზ მგზავრძე 27 48 94

მოსწავლეთა კონტინენტის შემცირების, რიგი საჯარო სკოლის დახურვის მიუხედავად, აჭარის მთიანეთის საჯარო და საქართველოს საპატრიარქოს ხიჭაურის წმინდა გრიგოლ ხანძთელის, ხულოს წმინდა აბუსერისძე ტბელის სახელობის სკოლებში ბოლო ზარი საზეიმოდ აღნიშნეს. აღმზრდელ პედაგოგებთან, მშობლებთან ერთად კურსდამთავრებულებს ცხოვრების ახალ გზაზე გასვლა თვითმმართველობის ადგილობრივი ორგანოების ხელმძღვანელებმა, სხალთის ეპარქიის მღვდელმსახურებმა მიულოცეს.

გამოიწერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნის მიმართვის სა-დისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამა-

რთზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს.

გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან»!

ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი!

წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

გმირთა ხეივანში მწვანე ღერეფნის მოწყობა აქტიურად მიმდინარეობს. ამის შესახებ ინფორმაციას აჭარის მთავრობის პრესსამსახური ავრცელებს

პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით, პროგრამა „განახლებული რეგიონების“ ფარგლებში, ბათუმში გმირთა ხეივანში მწვანე ღერეფნის მოწყობა აქტიურად მიმდინარეობს. ამის შესახებ ინფორმაციას აჭარის მთავრობის პრესსამსახური ავრცელებს.

აქ მიმდინარე სამუშაოები აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძემ, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა ირაკლი ქარსელიძემ და ბათუმის მერმა არჩილ ჩიქოვანმა დაათვალიერეს.

აღნიშნული პროექტი „გმირთა ხეივანის“ რეაბილიტაციას ითვალისწინებს. ხეივანში უკვე მოწესრიგდა მიწისქვეშა კომუნიკაციები, მოეწყო საგალი ნაწილის ბეჭდური ბეტონი, ხეივანის მონაკვეთების დამაკავშირებელი ხიდის მიწისქვეშა ხიშინები და რეკრეაციული სივრცეები.

„განახლებული გმირთა ხეივანი, ბათუმის სტადიონის მიმდებარე ტერიტორიის განვითარებასთან ერთად, ახალ სიცოცხლეს შეიძენს ბათუმს და გახდება ქალაქის სავიზიტო ბარათი“ - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ.

ამჟამად, მიმდინარეობს ხეივანის მონაკვეთების დამაკავშირებელი ხიდების მშენებლობა, მთლიანი მწვანე ღერეფნის საყვავილეებში მოქცევა, გამწვანების ზოლის, საფეხმავლო ბილიკის, სარწყავი სისტემის, განათების, სკამების და ხიდის ქვეშ კომერციული სივრცეების მოწყობის სამუშაოები.

როგორც ირაკლი ქარსელიძემ აღნიშნა, ხეივანში მშენებარე სახიდე საფეხმავლო და ველოგადასასვლელი, საფეხმავლო პანდუსთან ერთად, უზრუნველყოფს უსაფრთხო კავშირს სამწვანო ხეივანის მონაკვეთებს შორის.

შორის. პროექტით, ასევე, დაგეგმილია „გმირთა ხეივანში“ არსებული მემორიალის რეაბილიტაცია.

85 ტურისტული კომპანია – ერთ სივრცეში ბათუმი ტურიზმისა და სასტუმრო აღჭურვილობის საერთაშორისო გამოფენას მასპინძლობს

ხატია იაშვილი 555 18 48 88

ადგილობრივი რეწვის ნიმუშები, კულინარია, ფოლკლორული ანსამბლები, სასტუმროები, რესტორნები, ტურისტული კომპანიები – ეს არასრული ჩამონათვალია იმ მიმართულებებისა, რომლებზეც ბათუმის ტურიზმისა და სასტუმრო აღჭურვილობის რიგით მე-14 საერთაშორისო გამოფენაზე წარმოდგენილი

„EBIT 2023“ საზეიმოდ გაუშინა გაიხსნა და ხვალ ოფიციალურად დაიხურება.

გამოფენაზე ტურისტული პროდუქტები, სერვისები და სხვა მიმართულებები 85-მდე ადგილობრივმა და საერთაშორისო კომპანიამ წარმოადგინა.

გამოფენა ბათუმის სპორტის სასახლეში (ლადო ასათიანის ქ. №27) იმართება და დასრდება თავისუფალი.

როგორც ორგანიზატორებმა გვითხრეს, „EBIT 2023“-ის მიზანია ტურისტული კომპანიების ერთ სივრცეში გაერთიანება, რასაც უკვე 14 წელია ნამდვილად ახერხებენ.

„მსგავსი ტიპის ღონისძიებები

მნიშვნელოვანია რეგიონის პოპულარიზაციისთვის. ეს საშუალება გვაძლევს, არა მარტო აჭარაში, მთელ ქვეყანაში მოგვიხდეთ მეტი ტურისტი, რათა უფრო გავაუმჯობესოთ ჩვენი მოქალაქეების, მოსახლეობის კეთილდღეობა“, - გვითხრა აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრმა ჯაბა ფუტყარაძემ.

გამოფენაზე ყოველ წელს გამოჩენილი სტენდით არიან წარმოდგენილი აჭარის მუნიციპალიტეტები. ვიზიტიორები მათთან შეხვედრას ტრადიციულად, ელოდებიან.

„ხულოს მუნიციპალიტეტი მს-

გავსი ტიპის ღონისძიებებში ყოველთვის მონაწილეობს, რადგან ჩვენი კუთხის პოპულარიზაცია მნიშვნელოვანია. სტენდს ყოველთვის ჰყავს ვიზიტიორი, მათ გამოფენის ფარგლებში საშუალება აქვთ, ხელნაკეთი ნივთებიდან დაწყებული, ძველი აჭარული კერძებით დამთავრებული, იხილონ და დაგემოვნონ“, - გვითხრა ხულოს მუნიციპალიტეტის კულტურის ცენტრის წარმომადგენელმა ნაილე აბულაძემ.

გამოფენა ყოველ წელს უფრო მასშტაბური ხდება. ნაცნობ კომპანიებთან ერთად, წელს ნახათ ისეთ-

ებსაც, რომელიც პირველად იხილა ბათუმის საერთაშორისო გამოფენაზე მისულმა დამთვალიერებელმა.

გამოფენაში პირველად გმონაწილეობთ. რა თქმა უნდა, ჩვენთვის მნიშვნელოვანია, გაიზარდოს ისეთი კურორტის ცნობადობა, როგორც წყალტუბო. გვევლეება უფრო მეტი მომხმარებელი და გაგვიცნობს საზოგადოება. მინდა, ყველამ გაიგოს იმ სამკურნალო თვისებების შესახებ, რაც წყალტუბოს წყალს აქვს. ეს არის უნიკალური რადონის წყალი. ვფიქრობ, რომ ადამიანის გაჯანსაღებისთვის და მკურნალობისთვის კურორტი წყალტუბო იდეალურია. ყველას ვთხოვ, მოზრდნენ ჩვენს სტენდთან და მივაწვდიდეთ ამომწურავ ინფორმაციას, - გვითხრა სასტუმრო „ბრომეთეს“ ერთ-ერთმა დამფუძნებელმა ზათუნა მაღლიაქიძემ.

როგორც გამოფენის ორგანიზატორმა, საერთაშორისო საგამოფენო კომპანია „გეონეტ ექსპოს“ დამფუძნებელმა ოსმან ჩალიშქან მუავეანაძემ გვითხრა, გამოფენის მიზანია ინოვაციებისა და ახალი სერვისების შესახებ ინფორმაციის გაცვლა,

ბიზნესკონტაქტების მოძიება და სამომავლოდ საქმიანი ურთიერთობების გაგრძელება. მისივე თქმით, გამოფენის ფარგლებში, დაგეგმილია სხვადასხვა სახის ღონისძიებები და მასტერკლასები.

გამოფენის მხარდამჭერები არიან: აჭარის მთავრობა, საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია, აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი, თურქეთის რესპუბლიკის კულტურისა და ტურიზმის სამინისტრო, თურქეთის ტურისტული კომპანიების ასოციაცია, ბათუმის მერია, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა, აჭარის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა, აჭარის ტურიზმის ინდუსტრიის ფედერაცია, საქართველოს გიდეების ასოციაცია, აჭარის გიდეების ასოციაცია, საქართველოს ეკოტურიზმის ასოციაცია, დაცული ტერიტორიების სააგენტო, ბათუმის ავტოტრანსპორტი, საქართველოს საერთაშორისო ინვესტორთა ასოციაცია, თურქ ბიზნესმენთა ასოციაცია, ქართველ და თურქ ბიზნესმენთა ასოციაცია, საქართველოს ბიზნესასოციაცია, საქართველოს ტელევიზიები და გაზეთები.

ადმინისტრაციული შენობის ახალი სივრცე

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

შუახვევის მუნიციპალიტეტის 70-წლიან ისტორიაში მერიისა და საკრებულოს ადმინისტრაციული შენობა პირველი იყო, რომელმაც 1953 წელს კარები გაუხსნა ცალკეულ სტრუქტურებში დასაქმებულ მოხელეებს, რაიონის პირველი პირის ლევან უკლებას ხელმძღვანელობით

დროთა განმავლობაში ადმინისტრაციულ შენობას არემონტებდნენ, მაგრამ გარემონტებულს ისევ რემონტი სჭირდებოდა. კედლებიდან ბათქაში ცვიოდა. წვიმამ და თოვლმა კედლები დაზიანა, სახურავიდან ჩამოძვინარე წყალი ფასადზე შეკიდულ კონდიციონერებზე ეწვეთებოდა და შენობის შიგნით ჟონავდა. წვიმის წყალმა ლამის აივნებიც ჩამოშალა. არადა, თავისი არქიტექტურით შუახვევის ცენტრში არსებულ ადმინისტრაციულ შენობას ბადალი არ მოეძებნება. მან მას შემდეგ კიდევ უფრო მეტი სილამაზე შეიძინა, რაც მოსაზღვრე მართლმადიდებლური ტაძარი აიგო.

ტაძრის ფასადზე ხარაჩოები უკვე ჩამოსხნეს. ახლა ექსტერიერის მოპირკეთება-მოხატვის სამუშაოები მიმდინარეობს. უფლის ნებით, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორის, სხალთელი მთავარეპისკოპოსის მეუფე სპირიდონის ლოცვა-კურთხევით ახლად აშენებული უფლის სახლი მრევლს წლის ბოლომდე მოუხმობს და საზეიმო ღონი-

სძიების მომსწრენიც ვიქნებით. შემოდგომაზე „შუახვეობას“ ვიზეიმებთ. სწორედ ამ პერიოდისთვის ვაპირებთ კულტურის ცენტრის შენობის სარემონტო სამუშაოების დასრულებას. ღონისძიება რეაბილიტირებულ დარბაზში, სახეშეცვლილ სცენაზე გაიმართება. მრავალი სტუმარი გვეყოლება. ასევე, დასრულდება რუსთაველის ქუჩაზე საყრდენი კედლების მოპირკეთება, ტროტუარის მოწყობა. შუახვეს უცხოელი და ადგილობრივი ვიზიტიორები არ აკლია. ასეთ ფონზე, უსახური ადმინისტრაციული შენობა კარგ შთაბეჭდილებას ვერ დატოვებდა. ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 290 ათასამდე ლარის მობილიზება შეეძლო მის შესაკეთებლად. საკონკურსო შერჩევის შემდეგ სამუშაოები შპს „კაიზელს“ ვანდეთ. ფირმის აღმასრულებელმა დირექტორმა გიორგი ერქომაიშვილმა, პროექტის ხელმძღვანელმა მურმან თოდრაძემ, ინჟინერ-კონსტრუქტორმა ლაშა თოდრაძემ კონკურსში გამარჯვებისთანავე აბრისის მესამე დეკადში სამუშაოები დაიწყეს, - გვითხრა შუახვეის მუნიციპალიტეტის მერმა ომარ ტაკიძემ.

ერთი თვე იწურება, რაც „კაიზელს“ წარმომადგენლები შუახვეში არიან. ფირმის ხელმძღვანელები, სარემონტო სამუშაოებზე დასაქმებული ოსტატები წვიმიან დღეებს არ ებუდბიან. უკვე დამამთავრებელ სტადიაზე ოთახების კეთილმოწყობა. ფასადს მთლიანად შემოაცალეს ბათქაში, ჩამოსხნეს კონდიციონერები, რომელ-

ბსაც გარე კედლების მობათქაშებისა და შეღების შემდეგ, ისე შეფუთავენ, რომ სახურავიდან ჩამონადენმა წვიმის წყალმა, დაცურებულმა თოვლმა კედლები აღარ დააზიანოს.

ხელშეკრულებით, სამუშაოები 5 თვეში უნდა დაგასრულოთ, - გვითხრა პროექტის ხელმძღვანელმა მურმან თოდრაძემ, არსებული ტემპი, დასაქმებული ოსტატების შრომისუნარიანობა საფუძველს გვაძლევს ვთქვათ, რომ ივლისის ბოლომდე შუახვეის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს შენობას ახალ სიცოცხლეს დაუბრუნებთ.

შპს „კაიზელის“ ხელმძღვანელები, დასაქმებული ოსტატები ხარისხსაც დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ. დაარსებიდან დღემდე უკვე 7 მილიონ ლარზე მეტი ღირებულების სამუშაოები აქვთ შესრულებული. მათ ნახელავს უქებენ მშობლიურ ოზურგეთში. თავის დროზე აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს შენობის სარემონტო სამუშაოები ამ ფირმის ოსტატებმა შეასრულეს. დასაქმებულები გაწეული შრომის ანაზღაურებასაც არ ემდღებოდნენ. ამიტომაცაა, რომ ხარაჩოებზე დილიდანვე ჩნდებიან და სამუშაოს დაბინდებამდე აგრძელებენ.

იმ დღეს ველოდები, როცა ფოლკლორულ ანსამბლ „შუახვეის“ სოლისტი ახალ სცენაზე დადგები, - გვითხრა დაბა შუახვეის მკვიდრმა ოთარ დავითაძემ.

მედეა ვასაძე თანაგუნდელთა ზოიკოტს შეუერთდა

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

„სხდომათა დარბაზში, როგორც განსხვავებული აზრის მქონე ადამიანი, დავრჩი სრულიად მარტო“ - აღნიშნული განცხადება აჭარის უმაღლესი საბჭოს ოპოზიციური ფრაქციის წევრმა მედეა ვასაძემ საკანონმდებლო ორგანოში გამართული პლენარული სხდომის დაწყებამდე გააკეთა და აღნიშნა, რომ ის სხდომებზე არდასწრებით ბოიკოტს აცხადებს, რითაც კოლეგებს უერთდება.

მოგესხენებათ, განსხვავებული პოზიცია მქონდა იმ ფაქტთან დაკავშირებით, რომ გუნდს, რომელსაც მე მივეკუთვნები, გაცხადებული აქვს ბოიკოტი. მიუხედავად აღნიშნულისა, ვთვლიდი, რომ სხდომებში მონაწილეობა იყო ძალიან მნიშვნელოვანი და ვესწრებოდი კიდევ. რა თქმა უნდა, ამის გამო არავინ მსაყვედურობდა გუნდში, არც რეკომენდაცია იყო ვინმესგან, რომ შევერთებოდი ბოიკოტს, მაგრამ ჩემმა სხდომებზე დასწრებამ ვერ გამოიღო ის შედეგი, რა შედეგიც მსურდა, დამდგარიყო. აღმოჩნდა, რომ სხდომებზე ჩემმა დასწრებამ გამოიწვია პერსონალურად ჩემი პიროვნების არასწორი და დაუმსახურებელი კრიტიკა, შენიშვნები, ამ ყველაფერზე ჩემმა საპასუხო რეაქციამ გამოიწვია გარკვეული კონფლიქტური ვითარება, რის გამოც სხდომათა დარბაზში, როგორც

განსხვავებული აზრის ადამიანი, დავრჩი სრულიად მარტო. ვინაიდან ჩემმა პოზიციამ არ გამოიწვია გარკვეული პოზიტიური შედეგი უმაღლესი საბჭოს სხდომების მიმდინარეობაში, მივიღე გადაწყვეტილება, დავტოვო უმაღლესი საბჭოს სხდომათა დარბაზი და შევეერთდე ბოიკოტს, - განაცხადა მედეა ვასაძემ და დარბაზი დატოვა.

მედეა ვასაძის განცხადებას მმართველი გუნდიდან დეპუტატმა ტიტე აროშიძემ უპასუხა.

ქალბატონი მედეა ბოიკოტი არც დააკლეს რამეს უმაღლეს საბჭოს და არც შემატებს. თუმცა, ზოგადად, კარგი იქნებოდა, პოლიტიკური ტრიბუნა გამოეყენებინათ ოპოზიციური პარტიის წევრებს, ვინაიდან ეს არის საუკეთესო საშუალება, პირველ რიგში, მიიღონ რეგიონისთვის სასიკეთო გადაწყვეტილებები და საზოგადოებას ინფორმაცია მიაწვიონ, - აღნიშნა ტიტე აროშიძემ.

„ჩემი მიზანია, აქტიურად ვიყო ჩართული ქვეყნის ევროინტეგრაციის პროცესში“

ლაშა ხოშიაშვილი 593 50 82 69

საგანმანათლებლო კერებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი და სამაჟორა წარმატებული და მიზანმიმართული სტუდენტი, სწორედ განათლებული და კრეატიული ახალგაზრდები წვევებენ ქვეყნის მომავალს. საქართველოში არაერთი ნიჭიერი სტუდენტი, სასიხარულოა, რომ ამ მიმართებით ბსუ გამორჩეულია და ჩვენი გაზეთიც მათ შესახებ არაერთგზის წერდა. დღეს ერთერთ გამორჩეულ მათგანზე, საერთაშორისო ურთიერთობების დამამთავრებელი კურსის სტუდენტ **მამა-ცა ზორიძე**ზე შეგაჩერეთ არჩევანი. ეს ნიჭიერი, პერსპექტიული ახალგაზრდა მნიშვნელოვან აქტივობებს ახორციელებს საგანმანათლებლო სფეროში... და თუ როგორ და რა შედეგები აქვს, ამ ინტერვიუში გაცნობთ.

- გიორგი თქვენს საქმიანობაზე ვისუბრებდეთ, მკითხველს საკუ-

ებლობაც არის - პირველ რიგში, საკუთარ თავთან. როცა პირველად გავხდი სტიპენდიატი, მიზნად დავისახე, რომ ყოველი მომდევნო სემესტრი უფრო პროდუქტიული უნდა ყოფილიყო და ასეც არის.

- აჭარაში ნატოსა და ევროკავ-

ის სახით.

- რა შედიოდა თქვენს მოვალეობაში?

- ჩემს მოვალეობაში შედიოდა ნატოსა და ევროკავშირის თემებზე სხვადასხვა ტიპის ღონისძიებების დაგეგმვასა და ორგანიზებაში დახმარება, ახალგაზრდებისთვის სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროგრამის გაცნობა, რომელსაც ევროკავშირი აფინანსებს, რეგიონში აქტიური საინფორმაციო-საგანმანათლებლო კამპანიის გამართვაში დახმარება და ა.შ.

- სტუდენტებისათვის რამდენად მნიშვნელოვანია მსგავს პროექტებში მონაწილეობა?

- ვფიქრობ, აუცილებელია, რომ ყველა სტუდენტი ცდილობდეს საკუთარი ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენებას, იქნება ეს სტაჟირების პროგრამები თუ მოხალისეობრივი საქმიანობა. ეს გვეხმარება ჩვენი უნარების უკეთ განვითარებაში. ასევე, გარდა იმისა, რომ მსგავ-

მოსწავლესთან მქონდა შეხება. ჩემთვის განსაკუთრებით სასიამოვნო აღმოჩნდა მათთვის საინტერესო საგანმანათლებლო პროგრამების გაცნობა. ვფიქრობ, ჩემი მომავალი საქმიანობაც ახალგაზრდების ხელშეწყობასთან იქნება დაკავშირებული განათლების მიმართულებით, რათა ისარგებლონ იმ უამრავი შესაძლებლობით, რასაც აშშ-დან და ევროკავშირიდან ვიღებთ.

- კარგი საუნივერსიტეტო განათლების გარდა, კიდევ რა არის საჭირო, პროფესიაში წარმატებული რომ გახდეთ?

- გარდა განათლებისა, ვფიქრობ, რიგი უნარების ფლობა აუცილებელია, ისეთის, როგორიცაა: დისციპლინიზებულობა, კრიზისული სიტუაციის მართვა. უნდა გვახსოვდეს, რომ შეცდომის დაშვება არ არის ტრაგედია, უნდა მოახერხო ემოციების გაკონტროლება და გააგრძელო სვლა წარმატებისკენ.

- სწავლობთ საერთაშორისო

|| ახალგაზრდების დიდ ნაწილს რაციონალურად გააზრებული გვაქვს ევროატლანტიკური სივრცის როლი ჩვენი ქვეყნის განვითარებაში. გასათვალისწინებელია, რომ ჩვენი საზოგადოება დიდი პროპაგანდის სამიზნეა, ასეთ ვითარებაში კი ინფორმაციის გადაცემა უფრო რთულდება. თუმცა, აუცილებელია, რომ მუდმივი აქტიურობით სწორი ინფორმაცია დავუპირისპიროთ იმ მითებს, რაც ნატოსა და ევროკავშირის შესახებაა გავრცელებული

თარი თავი წარუდგინეთ...

- ვარ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების დამამთავრებელი კურსის სტუდენტი. ამ ეტაპზე, ვეშაულები სამაგისტრო გამოცდებისთვის.

- თქვენ სახელმწიფო და, ასევე, ვახტანგ შამილას სახელობის სტიპენდიატი ხართ, რაც ძალიან სამაჟორაა. მოგვითხრეთ ამის შესახებ.

- მოტივაცია ჩვენს ცხოვრებაში დიდ როლს თამაშობს. ძალიან კარგია, როცა შენ ირავლივ აფასებენ შენს შრომას. სტიპენდიატობა გარდა იმისა, რომ სასიხარულოა, ვფიქრობ, გარკვეულწილად, პასუხისმგ-

შირის საინფორმაციო ცენტრის სტაჟიორი იყავით. რა გზა გაიარეთ ამ მიღწეამდე?

- სანამ ნატოსა და ევროკავშირის საინფორმაციო ცენტრის სტაჟიორი გავხდებოდი, მუდმივად ვადევნებდი თვალყურს ცენტრის საქმიანობას, ვესწრებოდი შეხვედრებს. მას შემდეგ, რაც სტაჟიორთა მისაღებად კონკურსი დაიწყო, საკმაოდ კონკურენტუნარიან გარემოში, არაერთი ეტაპი გავიარე. საბოლოოდ ამიყვანეს და დაიწყო რამდენიმეთვიანი საინტერესო და გამოწვევებით სავსე პერიოდი, რომელიც, ფაქტობრივად, დღესაც გრძელდება სხვადასხვა პროექტში ჩართულობ-

ის პროგრამები ჩვენ გვაგვითარებს, ორმხრივად მომგებიანია. განსაკუთრებით, როცა საქმიანობა საქართველოს ევროატლანტიკურ ინტეგრაციას ეხება, გააზრება იმისა, რომ შენი ქვეყნისთვის ამ ისტორიულ საქმიანობაში პატარა წვლილი მიგიძღვის, ორმაგ მოტივაციას გაძლევს.

- მრავალმხრივი ინტერესებით გამოირჩევი, მაინც სად ხედავთ საკუთარ თავს?

- ჩემი მიზანია, აქტიურად ვიყო ჩართული ქვეყნის ევროინტეგრაციის პროცესში. გარდა ამისა, სტაჟირების პროგრამის ფარგლებში, უამრავ სტუდენტთან და სკოლის

ურთიერთობებს, აქედან გამომდინარე, მინდა გკითხოთ: რამდენად მნიშვნელოვანია ევროატლანტიკური სტრუქტურების როლის, მათი ღირებულებების გაცნობა მოსახლეობისთვის და რამდენად არიან მოქალაქეები დღეს გაცნობიერებული დასავლურ ღირებულებებში?

- ახალგაზრდების დიდ ნაწილს რაციონალურად გააზრებული გვაქვს ევროატლანტიკური სივრცის როლი ჩვენი ქვეყნის განვითარებაში. გასათვალისწინებელია, რომ ჩვენი საზოგადოება დიდი პროპაგანდის სამიზნეა, ასეთ ვითარებაში კი ინფორმაციის გადაცემა უფრო რთულდება. თუმცა, აუცილებ-

ლია, რომ მუდმივი აქტიურობით სწორი ინფორმაცია დავუპირისპიროთ იმ მითებს, რაც ნატოსა და ევროკავშირის შესახებაა გავრცელებული.

- სტაჟირების ეტაპზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება რამ დატოვა თქვენზე?

- განსაკუთრებული იყო მაღალმთიანი აჭარის სკოლების მოსწავლეებთან შეხვედრები. როცა მათ საგანმანათლებლო პროგრამებზე ვესაუბრებოდი, ვგრძობდი, რომ ბევრისთვის ეს დიდი მოტივაცია იყო. ბევრ მათგანთან დღემდე მაქვს კონტაქტი და ვცდილობ, ჩემს ხელოვნებაში ინფორმაცია გავუზიარო. ძალიან მინდა, მათ განათლების გაღრმავებაში დავეხმარო, საინტერესო პროექტზე ვმუშაობ და წარმატების შემთხვევაში აუცილებლად გავიზიარებთ.

- თვისება, რომელიც მოგწონთ საკუთარ თავში, ყველაზე მეტად რას აფასებთ ადამიანებში?

- ადამიანებში ყველაზე მეტად უბრალოებას ვაფასებ. საკუთარ თავში, გარდა ამ თვისებისა, შრომისმოყვარეობა მომწონს.

- ვინ არიან ადამიანები, რომელთა არსებობამ და მაგალითმა ძალა შეგმატათ?

- ჩემი ოჯახი ჩემი ყველაზე დიდი გულშემატკივარი და ძალაა. ყველა კრიზისული ეტაპი მათთან ერთად გავიარე, ვფიქრობ, ძალიან გამამართლა, რომ ასეთმა ძლიერმა ადამიანებმა გამზარდეს.

- ლიტერატურა, ხელოვნება და თქვენ... რა გიტაცებთ, რა მოგწონთ და რას კითხულობთ?

- სკოლის ასაკში გქმნიდა აქსესუარებს, დროის სიმცირის გამო, სამწუხაროდ, ვეღარ ვახერხებ. ბოლო პერიოდში დაინტერესებული ვარ ახლადმოხალისე კულტურის შესწავლით. ლიტერატურა ამისთვის საუკეთესო გზაა. გამოვარჩევი ავლანელი მწერლის ხალიდ ჰოსეინის ნამუშევრებს.

- დაბოლოს, რა შეგიძლიათ უთხრათ თქვენს თანატოლებს?

- არასდროს შეუშინდნენ გამოწვევებს, უკეთ გაიცნონ საკუთარი თავი და აკეთონ ის საქმე, რაც აბედინიერებთ!

ბსუ-ში ეროვნული სამოსისა და განათლების საერთაშორისო დღე აღინიშნა

ნანა აბულაძე 577 20 35 90

ეროვნულ სამოსში გამოწყობილი გოგონები, პატარები, ქართული ცეკვა და სიმღერა, - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ეროვნული სამოსისა და საერთაშორისო განათლების დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებას უმასპინძლა. ღონისძიებას მეტი ელფერი შესძინა უნივერსიტეტის უცხოელი სტუდენტების მიერ მოწყობილმა კუთხეებმა, სადაც მათ თავიანთი ქვეყნის ეროვნული ტანსაცმლის წარმოდგინეს და ტრადიციები გააცნეს იქ მყოფ საზოგადოებას.

- მოხარული ვარ, რომ ვიმყოფები საქართველოში და ვარ ამ უნივერსიტეტის სტუდენტი. ძალიან ბედნიერი ვარ, რომ „სტუდენტური დღეები 2023“-ის ფარგლებში ვესწრები არაერთ აქტივობას და შეიძლება ვთქვა, რომ დღეს ყველაზე ლამაზი სანახაობა ვნახე,

რაც კი აქამდე გამართულ ღონისძიებებზე მინახავს. ძალიან მომწონს ქართული სამოსი, არაჩვეულებრივი ტრადიციები გაქვთ, განსაკუთრებით მოხიბლული ვარ ქართული ცეკვით, ეს საოცრებაა, - გვითხრა კირთი მონოჩანმა, რომელიც ინდოეთიდანაა და მედიცინის ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტია.

უნივერსიტეტის სტუდენტ ქეთევან მგელაძის თქმით, აღნიშნული ღონისძიება ხელს უწყობს ქართული ტრადიციების, კულტურის პოპულარიზაციას და მისი მნიშვნელობის გააზრებას თითოეულ ადამიანში.

- მიხარია, რომ სტუდენტური დღეების ფარგლებში ეს დღე ასე საინტერესოდ აღვნიშნეთ და კიდევ ერთხელ გავუსვით ხაზი იმას, რომ ქართული ეროვნული სამოსი დიდი მრავალფეროვნებით გამოირჩევა. მოხარული ვარ, როცა ეროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილ ამდენ ახალგაზრდას თუ პატარას გხედ-

ავ, ვფიქრობ, უნივერსიტეტის ეზო დღეს ძალიან ლამაზი და მრავალფეროვანია მათით.

ღონისძიების ფარგლებში მოწყობილ გამოფენაზე როგორც საერთაშორისო, ასევე გა-

ცვლით პროგრამების წარმომადგენლებმა სხვადასხვა პროექტის პრეზენტაცია გამართეს, მათ შორის იყვნენ „ერაზმუს +“-ის გაცვლითი პროგრამის უცხოელი წარმომადგენლები:

- მოხარული ვარ, რომ გმონაწილეობ ამ მნიშვნელოვან საერთაშორისო კვირეულში. „ერაზმუსის“ პროგრამის ფარგლებში პირველად ვიმყოფები აქ და ჩემთვის პატივია უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის ცოდნის გაზიარება. აღნიშნული კვირეულის განმავლობაში ბევრი აქტივობა გვაქვს ჩანიშნული. იმედი მაქვს, მომავალშიც გავაგრძელებ უნივერსიტეტთან თანამშრომლობას, - აღნიშნა კოიმბრას უნივერსიტეტის პროფესორმა (პორტუგალია) ჟუალ ჟოზე ჟოაკიმ.

გამოფენაზე, ასევე, წარმოდგენილი იყო ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის, პროგრამა „ჰორიზონტ ევროპისა“ და საერთაშორისო განათლების ფონდის კუთხეები.

სურვა - გზა ჯანსაღი ცხოვრებისკენ

მარცხს ხიბლავს 27 48 93

მათთვის, ვისაც სურს, თავი ნებინმიერ ასაკში კარგად იგრძნოს, ცუდრა შეინაწინა და შეუაღლებია. სპორტის ამ სხვაობაში სისტემატური ვარჯიში ორგანიზმზე საუკეთესო ზემოქმედებას ახდენს - აუმჯობესებს გულ-სისხლძარღვთა და სასუნთქ სისტემებს, აწერს იგებს ნივთიერებათა ცვლას.

ცურვის დროს ყველა კუნთი დინამიკურად მუშაობს, რაც ხელს უწყობს ადამიანის პარამონიულ განვითარებას. ცურვის დროს სუნთქვა სრულდება რთულ გარემო პირობებში. ჩასუნთქვის და, განსაკუთრებით, ამოსუნთქვის დროს, მოცურავის უხდება წყლის წინააღმდეგობის დაძლევა, ამიტომ სპორტის ეს სახეობა ერთ-ერთი ეფექტური საშუალებაა სასუნთქო კუნთების განვითარებისთვის. ცურვისას სხეულის პოზიციონალური მდგომარეობა აადვილებს გულის მუშაობას, რადგან ამ პირობებში სისხლის მოძრაობის სიძიმის ძალა არ ეწევა დაძლევა. დიდად ცურვის მნიშვნელობა ადამიანის ნერვული სისტემის ფორმირებისთვისაც. სპორტის ამ სახეობაში ვარჯიშს ამცირებს აღზნებადობას და ნერვულ დაძაბულობას, ადამიანი ხდება მშვიდი, უფრო გაწონასწორებული. ცივ წყალში დიდი ხნით ყოფნა შეიძლება გამოიწვიოს სხეულის გადაციდება, მაგრამ მოცურავის სხეულის ტემპერატურის შენარჩუნება უკეთ შეუძლია, ვიდრე არადაპტირებული ადამიანი. ამდენად, ცურვა ორგანიზმის გაკაულების ერთ-ერთ ეფექტური საშუალებაა.

აღნიშნულ საკითხებზე უფრო
ვრცლად „მარდი პლაზას“ ცურვის
მწვრთნელი **ბიორბი ძათამაძე**

„**ბავშვის მდგომარეობას ვითვალისწინებთ. არიან ბავშვები, რომლებსაც ძელოვანი სისტემის, ხერხემლის გარკვეული პრობლემები აქვთ და სპეციფიკური ვარჯიში სჭირდებათ. არიან ისეთები, ვისაც სტანდარტული მეცადინეობა უნდათ. ასევე, ვარჯიშობენ ისინიც, ვისაც ცურვა სპორტული განვითარებისთვის სჭირდებათ**

გვესაუბრება.

- ბატონო გიორგი, რომელი ასაკიდანაა რეკომენდებული ცურვა და რატომ?

- ჩვენთან მინიმალური ასაკი 6 წელია. ჩვენი აუზი ოლიმპიური სტანდარტებს აკმაყოფილებს. რაყი მისი სიღრმე 2 მეტრია, 6 წლამდე ბავშვებისთვის სწავლება საკმაოდ რთულია. თუ აუზის სიღრმე მეტრს არ აღწევს, მეთაქს შეადგენს, მაშინ შესაძლებელია, ბავშვმა 3 წლიდანაც ისწავლოს (კურა).

- რამდენი გაკვეთილი სჭირდება ცურვის შესწავლას ბავშვისთვის?

- ეს, რა თქმა უნდა, ინდივიდუალურია. არიან ბავშვები, რომლებსაც ათვისება უჭირთ, მეტი დრო სჭირდებათ, შესაძლოა - 3-4 თვეც, მაგრამ მყოლია ბავშვები, რომლებსაც 6-7 გაკვეთილში უსწავლიათ ცურვა. ამ საკითხში საშუალო მაჩვენებელი არ განისაზღვრება.

- რა უნდა გააკეთონ ბავშვებმა, რომლებსაც სურთ ცურვის კარგად

შესწავლა?

- ბირველ რიგში, მწკრთნელს უნდა მოუსმინონ. ყოველ გაკვეთილზე რაღაც ახალი ისწავლება. ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია დღის განმავლობაში ბევირ წყლის მიღება. თუ ბავშვი გაკვეთილზე წყლის გარეშე მოდის, არ უშვებ. ზოგჯერ ვეუბნებიან, რომ აგვიანებდნენ და ვერ მოასწრეს დაღევა, ასეი დროს ვეუბნები, რომ წყლის გარეშე სჯობს, საერთოდ არ მოვიდნენ. გაკვეთილის განმავლობაში აუცილებლად უნდა დალიონ წყალი. თუ ბავშვი 10 წლისაა, მინიმუმ 1 ლიტრი წყალი უნდა დალიოს. ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია საკვები, ძილი და კარგი სწავლა.

- რა სირთულეებს ხვდებით
ბავშვებთან ურთიერთობისას? რა
ძირითად დაბრკოლებებს აწყდები-

დი ალბათობით, ჩაიძირება. მშობელს კი უნდა, მისი შვილი დიდ აღზრში ცურავდეს, მაგრამ მწევრთა ნეშტმა უნდა შეფასოს და გადაწყვიტოს, რა სჯობს. მშობლები ფიქრობენ, ფულით შეიძლება ყველაფრის გაკეთება შეუძლიათ. ასე არ ხდება, რადგან ცურვა დიდ რისკებთან დაკავშირებული სპორტია. თუ ვეცხუროთ თამაშობ, შეიძლება ვეცხო, ხელი მოვტეხო, მაგრამ გადაჩრები, ცურვა კი ყველაზე რისკიანი სპორტია.

- კვიაში რამდენჯერაა სასურველი ცურვის გაკვეთილები და რა ვარჯიშებს ასრულებენ მოსწავლეები?

- ვარჯიშებს რაც შეეხება, ბავშვის მდგომარეობას ვითვალისწინებთ. არიან ბავშვები, რომლებსაც ძვლოვანი სისტემის, ხერხემლის გა-

იან ბავშვები, რომლებ-
ული პრობლემები აქვთ
ისეთები, ვისაც სტანდა-
ბენ ისინიც, ვისაც ცურ-

ან ისინი (კუჩრების სწავლობას?)

- ბავშვებთან, ძირითადად, არა-
ნიორი პრობლემა არ მაქვს. მათ რთ-
ვით ინფორმაციასაც მიაწვდი, ისე
აღიქვამები. უნდა იცოდეს ფსიქოლო-
გია, როგორ მიხვდეთ და თვითონე-
რით მათთან. თუ იცო ეს გზები,
პრობლემა არასდროს გექნება. ყვე-
ლაზე დიდი პრობლემა... მშობლები-
ბია. მქონდა ასეთი შემთხვევა - ღია
აუზში, 2 მეტრი სიღრმის წყალში,
ბავშვი მოიყვანეს, რომ შემემოწმე-
ბაში, შეეძლო თუ არა ცურვა. შე-
ვიყვანი, ძლივს შევიდა, გმინოდა
სიღრმის და მშობელს ვუთხარი,
რომ დიდ აუზში ცურვას ვერ შე-
ძლებდით, ბატარა აუზში უნდა გა-
დაგვეყვანა, მისგან კი ეს პასუხი
მივიღე: მე არ მაინტერესებს, ფუ-
ლი მაქვს გადახდილი და ყველა
შემთხვევაში შეიყვანეთო. ასე არ
გამოდის, როცა ბავშვი აუზში მწე-
რთიელთან ერთად შედის, მწერთ-
ნელს უდღეღისი პასუხისმგებლობა
მაქვს. უფალაფერი წაბუბის საქმეა.
ბავშვმა თუ წყალში გადავარდა, დე-

რკვეული პრობლემები აქვთ და სპეციალური ვარჯიში სჭირდებათ. არიან ისეთები, ვისაც სტანდარტული მეტადინოვია უნდათ. ასევე, ვარჯიშობენ ისინიც, ვისაც ცურვა სპორტული განვითარებისთვის სჭირდებათ. სპორტული ჯგუფები სხვადასხვა ვარჯიშს მოიცავს. არის დაწყებითი, საშუალო და მაღალი დონის ვარჯიშები. ვასწავლით 4 სახეობის ცურვას, ესენია: კროლი, ზურგზე ცურვა, ბრასი და ბატერფლაი. თუ ბავშვი 11 წლამდეა, აუზში მაქსიმუმ, სამი გაკვეთილია კვირაში სასურველი და, პარალელურად, მას შეუძლია დაკავდეს ცეცხლი, სხვა სპორტით. ბავშვი მხოლოდ ცურვაზე არ უნდა ვატაროთ და სხვა დანარჩენი არ უნდა დადგოყოფი. 11-დან 13 წლამდე ასაკისა გადადის კვირაში 6 ვარჯიშზე, 15 წლამდე 8 ვარჯიშა და, თუ ნაკრების დონეზე გადადის, 10-12 ვარჯიშიც კი უწევთ კვირაში. გააჩნია, რა დონის მოცურავეა. ბავშვმა ცურვა რომ ისწავლოს, კვი-

თება. ყველაზე მთავარი მოთმინებაა, რომ ავუსხნათ მათ - რატომ უნდა გავაკეთოთ ასე და არა ისე, როგორც მათ სურთ.

- შეჯიბრი როგორი სინშირით
ტარდება?

- წელიწადში, სულ ცოტა, ორჯერ მაინც. ძირითადად, ზამთრისა და ზაფხულის დასაწყისში. შევიბრუნე ბათუმში არსებული სპორტკომპლექსების მოსწავლეები მონაწილეობენ. ახლო მომავალში თბილისში იგეგმება საქართველოს ჩემპიონატი ცურვაში, რომელშიც, სავარაუდოდ, ჩვენი მივიღებთ მონაწილეობას.

- როგორია აუზის სტანდარტი და როგორ იწმინდება წყალი?

- ზემოთაც აღვნიშნე, რომ არის ოლიმპიური სტანდარტის - 2 500 ტონის მიკუთულობის აუზი, რომლის სიგრძე 50 მეტრია, სიღრმე კი 2 მეტრი. სისუფთავის ნორმები ძალიან მაღალ დონეზეა დაცული. წყალი იქლორება, გადის ულტრაიისფერ დასხივებას და ყოველდღიურად იწმინდება ქვიშაზე. საღამოობით, სამუშაო საათების დასრულებისთანავე, აუზში უშვებენ სპეციალურ რობოტს, რომელიც აუზის ფსკერსა და კედლებს ბირწმინდად ასუფთავებს, 8 თვეში ერთხელ კი აუზი მთლიანად ივლიება.

- ბავშებისთვის არის თუ არა სახიფათო ქლორბანდი წყალი?

- იმდენად მცირეა ქლორის პრ-
ოცენტულობა წყალში, რომ ბავშ-
ვებისთვის საფრთხედ უსაფრთხოა.
მხოლოდ ის შემთხვევაშია სახიფა-
თო, თუ მომხმარებელი პრობლე-
მურია ალერგიული ფონის თვალ-
საზრისით. აბონემენტის შეძენისას
სავალდებულოა, ყველა შემთხვე-
მისთვის ბავშვის ჩანმრთელობის
ცნობა (ფორმა №100), დიდები კი

კონსულტაციას ადგილობრივ ექსპერტებთან. ბავშვებს საცურაო ქუდი სჭირდებათ, რაღაც შეიძლება თმა გასცვივდეთ. წყალში არსებული ქლორი აწოხოს როგორც კანს, ასევე თმას. ქლორის იმიტომ ურევინ, რომ ბაქტერიები მოკლას და თავი დაავადების გავრცელებისგან დავიცვათ. ასევე, ქუდი იმისთვისაა საჭირო, რომ ფილტვი თმებით არ გაიჭედოს. უნდა იქონიონ წყლის სათავალეც, თუმცა უნდა იცოდნენ, რომ ძალიან ძირადი ნივთია და არ შეიძლება სხვებისთვის თხოვება და გაზიარება. შეიძლება სხვისი თვალიდან რაღაც პატარა ბაქტერია გადმოვიდეს თქვენზე და ამას ძალიან ცუდი გარეგნე ქმნიდეს. თუ სათვალის შედეგი იქნებით, შეიძლება თვალებზეც იმოქმედოს, ჩავიწითლდეთ და ასე შემდეგ.

- ცურვა, როგორც გამაჯანსაღებელი საშუალება...

- ცურვა აუმჯობესებს გულ-
სისხლძარღვთა სისტემას, სისხლის
მიმოქცევას, ხელს უწყობს ხერხე-
მლის სწორ ფორმში მოყვანას, ამა-
ვივეს ნერვულ სისტემას, სხეული
მიჭყავს ტონუსში და ხელს უწყობს
სიმაღლეში ზრდას. ძირითადად, ხე-
რხეიმლის გამართლების პრობლემით
მოდიან. მყოლია ბავშვი მძიმე პო-
ზიციითაც - მხრის მალეობთან გაერ-
თიანება ჰქონდა და ხელს ბოლო-
მდე ვერ მართავდა, თუმცა 3-4-
თვიანი სატრეინოს შედეგად მდგო-
მარეობა საგრძნობლად გაუმჯობე-
ნდა და ხელიც გამართა.

დამატებითი სანქციების დანერგვაზე შეთანხმდნენ...

ჭიროსიმაში მიმდინარე „დიდი შედეგის“ სამიჯრე გაცრელებული განცხადების თანახმად, ამ ქვეყნების ღიდრები რუსეთის წინააღმდეგ დამატებითი სანქციების დაწესებაზე შეთანხმდნენ და დადასტურეს თავიანთი ვოლდებულება, დაუბრისბარდნენ მოსკოვის უკანონო, გაუმართლებელ და აბაპროვოცირებულ ომს უკრაინაში.

„დიდი შვიდეული“ განმარტავს, რომ სანქციების მიზანია, რუსეთს და მათ, ვინც რუსეთის ომს მხარს უჭერს, კიდევ უფრო დიდი ფასის გადახდა დააკისროს და უზრუნველყოს, რომ რუსეთმა ენერგორესურსებზე ხელმისაწვდომობა იარაღად ვეღარ გამოიყენოს.

„გავაფართოებთ ჩვენს ქმედებებს, რათა უზრუნველვყოფთ, რომ რუსეთის აგრესიისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ყველა ნივთის ექსპორტი, მათ შორის მათი, რომლებსაც რუსეთი ბრძოლის ველზე იყენებს, შეიზღუდოს ჩვენს ყველა იურისდიქციაში“, - ნათქვამია განცხადებაში.

„დიდი შვიდეულის“ ლიდერების განმარტებით, ეს მოიცავს „სამარეწელო ტექნიკის, ხელსაწყოებისა და სხვა ტექნოლოგიების ექსპორტს, რომლებსაც რუსეთი იყენებს თავისი საზღაპოლო მანქანის აღსადგენად“. ძირითადი სექტორები, რომლებსაც საქსტატი შეიხება, მოიცავს წარმოების, მშენებლობისა და ტრანსპორტ მეტიხებას, ასევე ბოზინესსერვისებს.

ზემოხსენიებულ განცხადებაში ასევე აღნიშნულია, რომ ისინი რუსეთის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ფასებზე ზედა ზღვრის შენარჩუნების ერთგული რჩებიან და გააძლიერებენ ძალისხმევას, რათა არ დაუშვან ამ ზღვრის თავიდაცობა.

გარდა ამისა, ლიდერები ხაზს უსვამენ, რომ მშვიდობა შეუძლებელია უკრაინის ტერიტორიიდან რუსული ჯარებისა და სამხედრო ტექნიკის სრული და უპირობო გაყვანის გარეშე.

ამიტან გუჩიელიძე

დარჩიძეებში სკოლის ახალი შენობის აბიჯას გეგმავენ

დარჩიძეების საჯარო სკოლა ერთ-ერთი წარმატებული საგანმანათლებლო კერაა შუაზევის სინამდვილეში. წლებია, მას სათავეში უდგას ამ სოფლის მკვიდრი **ქაიხოსრო სუმბაძე**. დღეს იგი საკუთარ საქმიანობაზე, პროფესიაზე გვესაუბრება.

- **ბატონო დავით, საკმაოდ კარგი მემკვიდრეობა გერგოთ...**

- როგორც ამ სოფლის მკვიდრს და აქ მცხოვრებს, დარჩიძეების საჯარო სკოლის მოქმედ დირექტორს, მეტად საპასუხისმგებლო საქმე მაკისრია. დირექტორობა მარტო ხელმძღვანელობა არ არის. სოფლის, ავტოგზის გათავისება, საზოგადოებრივი ცხოვრება მთელი ჩვენი პედაგოგიური კოლექტივის უპირველესი ამოცანაა. სერგო, კუთხური ცეცხლაძეების, იოსებ აბაშიძის, ალექსანდრე ბერაძის დაწესებული საქმეები უნდა გავრძელოდეს. შეცდომების დაშვება გამოვრისხებთ. თაობის დანატოვარს მაქსიმალურად ვუფრთხილდებით და ვცდილობთ, უკეთესი გარემო შევქმნათ სასწავლო პროცესისთვის, სკოლამ, რომელსაც ცოდნის, განათლებისა და კულტურის ტაძარს ეძახიან, გაამართლოს თავისი სახელი.

- **ქვეყანაში მიმდინარე სასკოლო რეფორმის ფონზე მთისპირა სკოლის ხელმძღვანელისა და პედაგოგების წინაშე მთავარ გამოწვევად რა რჩება?**

- ცალკეულ რეფორმებთან დაკავშირებული თანმიმდევრული სიახლეების დანერგვა მეტად საინტერესოა და უკეთესი შედეგის მომცემი იქნება. დღეის მდგომარეობით მთავარ პრობლემად მოსწავლეთა მცირე კონტინგენტი რჩება.

- **სკოლის ხელმძღვანელის როლი საკუთარი ოჯახითაც იზომება. დარჩიძეების სკოლის კურსდამთავრებულთაგან თქვენი შვილი მერამდენე ექიმს იქნება?**

- ჩემი ოჯახი შედგება ოთხი წევრისაგან. მეუღლე ციური ბერიძე 2000 წლიდან მუშაობს ჩვენი სოფლის მედიკოსად და ასევე სკოლაში მოსწავლეების ჯანმრთელობასაც ვანდობთ. უფროსმა ვაჟმა - ლაშამ წარმატებით

დაამთავრა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტი სტომატოლოგიის სპეციალობით და თბილისში კვლითი კვლევის ასპირანტურაში რეზიდენტურაში სწავლობს თერაპიული სტომატოლოგია-ქირურგიის სპეციალობით. მეორე შვილი - ბექა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სამედიცინო ფაკულტეტზე სწავლობს. ისიც მომავალი სტომატოლოგია, არის მე-4 კურსის სტუდენტი. სახელმწიფოს გრანტი აქვს მოპოვებული. ბექა სკოლის კურსდამთავრებულთაგან 39-ე ექიმი იქნება.

- **ქვეყნის მასშტაბით დარჩიძეების სკოლა პირველია, რომელიც ნაადრევად გარდაცვლილი ადგილობრივი ექიმის სახელს ატარებს...**

- შემთხვევითი არაა, რომ დარჩიძეების საჯარო სკოლა ჩვენი სოფლის მკვიდრი ექიმის - თემურ ცეცხლაძის სახელს ატარებს. იგი წუთისოფლიდან ნაადრევად, მაგრამ ვალმოხდილი წავიდა. სხვადასხვა დროს საბასუხისმგებლო თანამდებობებზე იმუშავა. ყველგან გულისხმიერებითა და მაღალი პასუხისმგებლობით ეკიდებოდა მინდობილ საქმეს.

- **რატომაც დარჩიძეებში ექიმის პროფე-**

სია ასეთი პოპულარული?

- ამ მხრივ სოფელი დარჩიძეები, მართლაც, წარმატებულია. ბატონი დიმიტრი ცეცხლაძე და მისი მეუღლე ლენა გვასალია იყვნენ პირველები. მიახლოებითი გათვლით, ჩვენი სოფლის მკვიდრთაგან, რომლებიც სხვაგან გადასულენ არიან, 70-ს უმაღლესი სამედიცინო განათლება აქვს მიღებული. ისინი ქვეყნისა და უცხოეთის კლინიკებში სხვადასხვა მიმართულებით არიან დასაქმებული. უკვე ოჯახური დინასტიებიც იკვეთება. მთის მცირეკომლიან სოფელში ასეთი შედეგი მისასალმებელია. წელს დარჩიძეების საჯარო სკოლიდან 54-ე გამოშვებას ვაცდილებთ. მათი რაოდენობა განისაზღვრება ექვსი მოსწავლით, რომლებიც დარეგისტრირებული არიან ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე. წარმატებებს ვუსურვებთ მათ.

- **თქვენი ძმებიცა და მამაც ექიმები არიან, გამოდის, ტრადიცია დაარღვიეთ...**

- ოჯახში მოხუცებული ბებია და ბაბუა გვყავდა, რომლებსაც მზრუნველობა ესაჭიროებოდათ. მშობლებისა და ძმების ექიმობა მათ ძალიან წაადგათ, მაგრამ ადგილზე დასაქმება არ მოხერხდა. არჩევანის გაკეთება იმ პროფესიის შესაბამისად მომიხდა, რომელიც სოფელში მუშაობის შესაძლებლობას მომიცემდა. ბედს არ ვუჩივი - მომავალი თაობის აღზრდასთან ერთად, ისიც დიდი და კარგი საქმეა, რომ ოჯახს გვერდით ვუდგავარ.

- **მთისპირა, ზღვის დონიდან 1400 მეტრზე მაღლა მდებარე სოფელში სკოლის ახალი შენობის აგება იგეგმება. პროექტი რა ეტაპზეა?**

- საკმაოდ კარგი, საშვილიშვილო საქმეა წამოწყებული სოფლის, მომავალი თაობის საკეთილდღეოდ. ახალი კაპიტალური სკოლის მშენებლობა ქვეყნისა და რეგიონის ხელი-სუფლების მხარდაჭერით დაიწყო. ამჟამად მიმდინარეობს პროექტზე მუშაობა, რომელიც უახლოეს პერიოდში დასრულდება.

- **მოსწავლეთა კონტინგენტი როგორია?**

- საბედნიეროდ, ამჟამად მოსწავლეთა კონტინგენტი, სხვა სოფლებთან შედარებით,

საკმაოა.

- **კვალიფიციური პედაგოგიური კადრები მთის სოფლებში ისევ პრობლემად რჩება, თქვენთანაც ასეა?**

- წინასწარი გათვლებით, პედაგოგიური კადრების დეფიციტს არ უნდა ველოდეთ.

- **სოფელი მარტო სკოლის შენობით ვერ შემოიფარგლება. ინფრასტრუქტურის მიმართულებით სხვა რა კეთდება?**

- სკოლის შენობის გარდა, სოფლის ცენტრში გვაქვს „სოფლის სახლი“, რომელიც ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მობილიზებული თანხებით გაკეთდა. ამჟამად მიმდინარეობს სოფლის ცენტრის კეთილმოწყობა, რაც ყველასთვის სასარგებლოა.

- **წამოწყებული სანაღობო დღესასწაული „დარჩიძეობა“ რა მიზანს ემსახურება?**

- „დარჩიძეობა“ საქველმოქმედო ფონდ „შუბანის“ ორგანიზებით წამოვიწყეთ. ამ ფონდის ხელმძღვანელობისა და თითოეული წევრის მონდომებით ძალიან ბევრი კარგი საქმე გაკეთდა. „დარჩიძეობა“ ერთად ყოფნის, სიყვარულის, მოფერებისა და სოფელზე ზრუნვის გამოხატულებაა. იმედია, ეს წამოწყება ტრადიციად იქცევა.

- **დარჩიძეები იყო საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის წევრი, მწერალი, 15-მდე წევრის ავტორი შოთა ცეცხლაძე. მისი სახელის უკვდავსაყოფად აპირებთ რამეს?**

- ბატონი შოთა მრავალ კარგ და კეთილ საქმეს აკეთებდა, რაც დაეწეებას არ უნდა მიეცეს. მისი ხსოვნა თაობიდან თაობას რომ გადაეცეს, ახალგაზრდებისთვის მაგალითად რომ იქცეს, ვფიქრობ, სკოლაში მოვაწყოთ კუთხე, სადაც მისი ცხოვრებისა და შრომის ამსახველი მასალები, წიგნები განთავსდება.

- **მთისუბნის (გოგოლაურის) ისტორიული ციხე საგალალო მდგომარეობაშია. მისი ნაშთის გადარჩენა ყველას გალია. სოფელი, სკოლა რა იდეას შემოგვთავაზებს?**

- საკმაოდ საინტერესო და მნიშვნელოვანი ისტორიული ძეგლია გოგოლაურის ციხე, რომელიც შესაძლებელია ერთ-ერთ ტურისტულ მიმართულებად იქცეს. საკმაოდ ბევრი ვიზიტორი მოვა ამ ტერიტორიის დასათვალიერებლად. ციხის სარესტავრაციო სამუშაოების დაწყება დროულ საქმედ უნდა მიიჩნიონ კომპეტენტურმა ორგანოებმა.

ერთი ოჯახი – ორი აღმსარებლობა

გელა გომიტიძე შუაზევის

მუნიციპალიტეტის სოფელ გომი-აურში დაიბადა. აქვე მიიღო საშუალო განათლება, შემდეგ სტამბოლის საერთაშორისო უნივერსიტეტში თეოლოგიის სპეციალობას დაეუფლა. ახლა იგი ჟურნალისტურ საქმიანობას ეწევა - საქართველოს მუსლიმთა საზოგადოების გაზეთი „რწმენის“ რედაქტორია. ქართულ, თურქულ ენებს ფლობს. მთარგმნელობით მუშაობასაც მისდევს.

- **20 წლის წინანდელი არჩევანი რამ გადაგაწყვეტინათ?**

- არჩევანს ჩემი წინაპრების მიერ დანატოვარ საუნჯეს - ადამიანისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანს - რწმენას ვუმაღლი, რამეთუ მთავარი, რაც ადამიანის ცხოვრებასა და ყოველდღიურობას ეფუძნება, ღვთის რწმენაა. ამასთან დაკავშირებული ცოდნის მიღება და მიღებული ცოდნის შესაბამისად ცხოვრების გაგრძელება ყოველი ადამიანისთვის სავალდებულოა. მე ჩემი რწმენა მაგალდებულებს ცოდნის მიღებას და სწორედ ამან განაპირობა ამ ნაბიჯის გადადგმა.

- **სტამბოლში სწავლისას ენობრივი ბარიერი როგორ დაძლიეთ?**

- სანამ სტამბოლში წავიდოდი, თურქული ენის საწყისი ცოდნა მივიღე. ენის სიღრმისეული ცოდნა სტამბოლის მარმარას უნივერსიტეტის თურქული ენის შემსწავლელი კურსების გავლით შევიძლი.

- **გაზეთის (თანაც რელიგიური მიმართულების) რედაქტორობა საკმაოდ რთული საქმეა. მანამდე რა გზა გამოიარეთ?**

- გაზეთი „რწმენის“ რედაქტორობისას მხოლოდ თეოლოგიური მიმართულებით ვმუშაობ. რედაქციაში გვყავს ფილოლოგიური რე-

დაქტორი, რომელიც თავის საქმეს კარგად უძღვება.

- **როგორია თქვენი ურთიერთობები ქართველ მუსლიმთა საზოგადოებასა და საქართველოს მუფთთან?**

- ძალიან კარგი. საქართველოს მუფთთან, ბატონ ადამ შანთაძესთან დიდი ხნის ურთიერთობა მაკავშირებს. მას დიდი წვლილი მიუძღვის მუსლიმი მოსახლეობის სამსახურში.

- **ამ ეტაპზე თანადგომას ვინ გიწევთ?**

- ფინანსურ თანადგომას თუ გულისხმობთ, გეტყვით, რომ ვმუშაობ სხვა აღმსარებლობის ადამიანები ერთად და მშვიდად ცხოვრობენ - ისინი ჩვენი მეზობლები და თანამოქალაქეები არიან, რომლებთანაც ვემგობრობთ, ვემზობლობთ და პატივისცემით ვეკიდებით. გარდა ადამიანური ვალდებულებისა, ამას

სგან ვიღებ.

- **სიყვარულს რომ საზღვარი არ აქვს და ხელს გერც მრწამსი შუაშლის, ეს თქვენი და ირმა მიქიაშვილის ოჯახური იდილიდანაც ჩანს.**

- ოჯახის შექმნის დროს, შეიძლება ითქვას, წინააღმდეგობა არ მქონია, გაცივანი მომავალი მეუღლე, გავუგეთ ერთმანეთს და გადაწყვიტეთ ოჯახის შექმნა, აქ რაიმე სახის წინააღმდეგობა, თუნდაც აღმსარებლობასთან მიმართებაში, არ ყოფილა.

- **მეცხრეკლასელი და მცირეწლოვანი შვილების მშობლები ხართ. შვილები წინაპრების აღმსარებლობის გზას რომ დაადგენ, როგორი რეაქცია გექნებათ?**

- გვიყვარს ჩვენი ქვეყანა, ჩვენი მხარე და ჩვენი ხალხი. ასევე, გვიყვარს ჩვენი რწმენა და თითოეული ჩვენგანი ისე ვზრდით შვილებს, რომ ვასწავლოთ სამშობლოს, რწმენის სიყვარული და ადამიანური ღირებულებების პატივისცემა. დიდი პასუხისმგებლობაა, რომ მათ ვასწავლოთ რწმენა - გაუაზრებლად და ბრმად კი არ უნდა ირწმუნონ, არამედ რწმენის საბაზისო ცოდნა უნდა გააჩნდეთ. ასე შესაძლებელია ნებისმიერი მშობლის დამოკიდებულება შვილების აღზრდის მიმართულებით.

- **დამოკიდებულება სხვა აღმსარებლობის მიმდევრებთან...**

- ახლა ცხოვრობთ მრავალკონფესიურ ქვეყანაში, სადაც სხვადასხვა აღმსარებლობის ადამიანები ერთად და მშვიდად ცხოვრობენ - ისინი ჩვენი მეზობლები და თანამოქალაქეები არიან, რომლებთანაც ვემგობრობთ, ვემზობლობთ და პატივისცემით ვეკიდებით. გარდა ადამიანური ვალდებულებისა, ამას

ჩვენი რწმენაც გვასწავლის. სიმართლით ცხოვრება, ურთიერთპატივისცემა აუცილებელია.

- **მეუღლე ინგლისური ენის სპეციალისტია, თავად რამდენიმე ენას ფლობთ. როგორია ოჯახისა და შვილების დამოკიდებულება მშობლიური ენისადმი?**

- რაც შეეხება უცხო ენების ცოდნას - ეს, რა თქმა უნდა, ძალიან კარგია, მაგრამ უპირატესობას ყოველთვის მშობლიურ ენას ვანიჭებთ. ასეთივე სულისკვეთებით ვზრდით შვილებს. საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქისთვის მშობლიური ენის ცოდნა ყოველთვის წინა პლანზე უნდა იყოს და მისი სიღრმისეულად შესწავლის პასუხისმგებლობას უნდა გრძნობდეს.

- **თქვენც აზრით, როგორი უნდა იყოს მშობლების დამოკიდებულება შვილების პროფესიული არჩევანისადმი?**

- მშობლები შვილებს თავიანთ მოსაზრებებს აუცილებლად უნდა უზიარებდნენ, მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი მაინც შვილების სურვილი და არჩევანია საკუთარი მიდრეკილებების გათვალისწინებით. ჩვენ მხოლოდ მათი ხელშეწყობა და მხარდაჭერა გვევალება.

- **რელიგიური ლიტერატურის ქართულად თარგმნის კარგი სპეციალისტი ხართ. მხატვრული ლიტერატურის თარგმნასაც რომ არ გემათ?**

- ყოველთვის მიყვარდა წიგნის კითხვა, რაც დამეხმარა, მქონოდა სიტყვის მარაგი. ალბათ არ გამიჭირდება მხატვრული ნაწარმოების თარგმნა, მაგრამ, რა თქმა უნდა, სწავლა სიკვდილამდე გვჭირდება და ცოდნის ასამაღლებლად დროს არ ვიშურებ.

- **ღვთის მსახური, უფლის მავ-**

დრებელი ადამიანი ქველმოქმედებას, სხვების თანადგომას და ზრუნვას უპირველეს მფარველად მიიჩნევს, გიცი, რომ თურქეთში სამკურნალოდ წასულებს ეხმარებით...

- სრულიად გეთანხმებით, თანადგომა აუცილებელია. ვფიქრობ, ნებისმიერი ადამიანი, ვისაც უყვარს სამშობლო და, ზოგადად, ადამიანი, მათზე ზრუნვისთვის ყოველთვის გამოიხატავს დროს და შესაძლებლობას.

- **მშობლებსა და ოჯახზე რას იტყვით?**

- ყოველი შვილი ვალდებულია, მშობლისადმი მზრუნველობა და გულისხმიერება გამოიჩინოს, ისე, როგორც ამას თავის დროზე მშობლები იჩენდნენ შვილების მიმართ. სამივე ძმა, შესაძლებლობების ფარგლებში, თანაბრად ვზრუნავთ მშობლებზე. მათ რთული პერიოდი გამოიარეს, მაგრამ ღვთის იმედი და სიკეთის ხალისი არასოდეს დაუკარგავთ.

- **დაბოლოს, რა ურთიერთობები ჩამოეყალიბა თურქეთში მცხოვრებ ჩვენებურებთან?**

- საკმაოდ ბევრ ჩვენებურს ვიცნობ, გვაქვს ურთიერთობები, ბევრთან ვემგობრობ. სხვათა შორის, მინდა აღვნიშნო, რომ ისინი იქ საქართველოს სიყვარულით ცხოვრობენ, სიამაყით იცნებენ, როცა მათ „გურჯებს“ ეძახიან, დიდ პატივს სცემენ საქართველოდან ჩასულ ქართველებს განურჩევლად მათი აღმსარებლობისა. სტუმართმოყვარეობა არ აქვთ დაკარგული და არც ჩვენ ვაკლებთ ყურადღებას, როდესაც საქართველოში ჩამოდიან.

**გვერდი მოამზადა
ოთარ ცინარიძემ**

ახალგაზრდა მწერლებისთვის ფრიდონ ხალვაშის სახელობის პრემია დაწესდება „ფრიდონოზა“ – ბათუმში

მანანა კიბიშვილი 598 24 94 97

17 მაისი ქართველი პოეტისა და პროზაიკოს ფრიდონ ხალვაშის დაბადების დღეა

მწერლის, საზოგადო მოღვაწის, რუსთაველის პრემიის ლაურეატის, თბილისის საპატიო მოქალაქის, საპატიო ბათუმელის, საქართველოს პარლამენტის წევრის, აჭარის უმაღლესი საბჭოს არაერთგზის დეპუტატის, სახელმწიფოებრივად მოაზროვნის, დიდი მამულიშვილის დაბადების დღე მისი გარდაცვალების შემდეგ ყოველ წელს სახალხო დღესასწაულით „ფრიდონოზა“ აღინიშნება. ის მის სიცოცხლეშივე დაარსდა პოეტების ვახტანგ ლლონტივით, ხოლო ფრიდონ ხალვაშის გარდაცვალების შემდეგ სახალხო დღესასწაულიად გადაიქცა, რომელზეც მის მშობლიურ სოფელ გეგელიძეში მთელი საქართველო ჩამოდიოდა. „ფრიდონოზა“ პანდემიის გამო რამდენიმე წელია აღარ ჩატარებულა. წელს სპეციალურად ამ დღისთვის მოქმედაკე თემურ მახარაძის მიერ შესრულებული ფრიდონ ხალვაშის სკულპტურა დაიდგა იმ შენობის წინ, სადაც დიდი პოეტი 37 წელი ხელმძღვანელობდა აჭარის მწერალთა კავშირს.

ამ თარიღთან და ფრიდონ ხალვაშის ბიუსტის გახსნასთან დაკავშირებით ქალაქის პარკში, მწერალთა სახლის წინ მოვიდნენ აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე, აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძე, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მათა ხაჯიშვილი, ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჭინჭარაძე, ბათუმის მერის მოადგილე სოფო ხალვაში, საკანონმდებლო და აღმასრულებელი

ლი ხელისუფლების, საზოგადოების სხვა წარმომადგენლები, ოჯახის ახლობლები.

სახელდახელო შეკრებას აჭარის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე დავით თედორაძე უძღვებოდა. როგორც მან აღნიშნა, ბატონ ფრიდონთან ერთად არაერთგზის შემოუვლია საქართველო და ხელდავდა, როგორც პატივის სცემდნენ მას თავად კლასიკოსები - ისინი ფრიდონ ხალვაშს აჭარასთან აიგივებდნენ.

არაერთხელ მოთქვამს და დღესაც ვიტყვი, მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარში აჭარას ფრიდონზე დიდი საზოგადო მოღვაწე არ ჰყოლია. მან საკუთარი მხრებით მოიტანა ის დიდება, რომელიც დღეს აჭარას აქვს. ფრიდონი სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე მწერალი იყო. ის მთელი შეგნებული ცხოვრება ქრისტიანულად, მართლმადიდებლურად ცხოვრობდა, თუმცა 85 წლის ასაკში მოინათლა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ მონათლა, რითაც მომავალ თა-

ობებს გზა მისცა. ილიას სიტყვებს - „მამული, ენა, სარწმუნოება“ ფრიდონმა ამით აუბა მხარი. ამის შემდეგ აჭარაში ბევრი მოინათლა და ბევრი ეკლესიაც აიგო, - აღნიშნა მან.

გამორჩეული ქართველის, გამორჩეული აჭარელი კაცის დღეს გზეობით. საამაყო და სამაგალითოა მის მიერ განვლილი გზა. ყოველთვის დასაფასებელია წინაპრების სახელის მოფრთხილება და მათი ნაღვაწის მომავალი თაობებისთვის გადაცემა. დღეს, უწმინდესის ინიციატივით, ოჯახის სიწმინდის დღე აღინიშნება. არ არის შემთხვევითი, რომ ფრიდონ ხალვაშის ოჯახში ამ ქვეყნის კიდევ ერთი გამორჩეული შვილი დაიბადა - ზაზა ხალვაში, რომელმაც შეძლო საერთაშორისო მასშტაბით ესახელებინა ჩვენი კინორეჟისურა, კულტურა განსხვავებულად და ღირსეულად წარმოეჩინა. ეს დღე მინდა მივულოცო ხალვაშების ოჯახს, ჩვენს ავტონომიურ რესპუბლიკას. ეს კიდევ ერთხელ მოწმობს, რომ ყველას

განვლილი გზა არის დაფასებული და უკვალოდ არ ჩაივლის. მაღლობა აჭარის მწერალთა კავშირის ამ ინიციატივისთვის. ამჟამად აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს სოფელ გეგელიძეში, რომ კარგი ბუდე შევქმნათ ფრიდონისა და ზაზასი, რაც მალე დასრულდება და „ფრიდონოზას“ კიდევ უფრო დიდი მასშტაბები მიეცემა, - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ. როგორც მან აღნიშნა, მთავრობის გადაწყვეტილებით, ახალგაზრდა მწერლებისთვის ფრიდონ ხალვაშის სახელობის პრემია დაწესდება.

ჩვენს კუთხეს ჰყავდა და ჰყავს ადამიანები, რომლებიც სწორი მსოფლმხედველობით, კულტურულად და ესთეტიკურად ეფერებიან სამშობლოს. მათ შორის გამორჩეულია ფრიდონ ხალვაში. არ ვფიქრობ, რომ ამ მონუმენტით მის სახელს უკვდავყოფთ - მან სახელი თავად უკვდავყო სიტყვით, საქმით, კალმით. უბრალოდ, ეს ჩვენი მხრიდან მისი დაფასება და ზავგასმია იმისა, რომ გვხვდავთ, რაც გააკეთა, - აღნიშნა აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძემ.

„ფრიდონოზაში“ მონაწილე ადამიანთა რიცხვი ყოველწლიურად იზრდება და ეს სასიხარულოა, თუმცა საჭიროა ახალი ინიციატივები, თუ კიდევ უფრო კარგად როგორ აღინიშნოს ეს დღე, რათა პატივი მივაგოთ როგორც ფრიდონის სახელს, ასევე მოვეფეროთ ზაზას სულს. მომავალ წელს „ფრიდონოზას“ ნამდვილად შეგვხვდებით გეგელიძეში, განახლებულ გარემოში, განსხვავებული ფორმატითა და მასშტაბებით, ისე, როგორც ეს ორი ადამიანი იმსახურებს და სამინისტრო ამისთვის მაქსიმუმს გააკეთებს, - თქვა მათა ხაჯიშვილმა.

მისი ყოველი დღე შემოქმედებაა – ექსპერიმენტები, აღმოჩენები...

ნაირა ვუტკარაძე 27 48 93

ბიორბი სისაშრი აღიარებული კალიგრაფი, მწერალი, პოეტი, არაერთი კონკურსის გამარჯვებულია. ნიჭთან ერთად შრომისმოყვარეობითა და პასუხისმგებლობით გამოირჩევა. მას ძალუძს ასობეგრის ამეტყველება...

- არტისტი, კალიგრაფი, მწერალი, მხატვარი, პოეტი, ხელოვნებათმცოდნე... მაინც, რომელ სფეროს ანიჭებთ უპირატესობას, თვითრეალიზაცია სად უკეთ შეძელით?

- პოეზიას გამოვარჩევ. ვფიქრობ, ეს ერთ-ერთი მიზეზია, რისთვისაც დავიბადე, თუმცა ბავშვი ვიყავი, როდესაც ჩემი თვითგანცდა მხატვრობაზე გადიოდა. ადრეულ ასაკშივე მქონდა მიდრეკილება, რომელიც სცდებოდა ბავშვურ გატაცებებს. ჩემს წარმოსახვაში ჩნდებოდა აურაცხელი კომპოზიცია, რომლის ფურცელზე ან ტილოზე გადმოტანის დაუოკებელი სურვილი მქონდა. ცხოვრების იმ ეტაპზე ჩემი ყველაზე საყვარელი „სათამაშოები“ ფუნჯი და საღებავები იყო. ჩემთვის თვითრეალიზაცია ფართო ცნებაა - გაჩნია, რა კონტექსტით განვიხილავთ. ვილაციისთვის საყვარელი პოეტი ვარ, ვილაციისთვის კი საყვარელი მხატვარი ან კალიგრაფი. ამ დარგებში ყოველწლიურად მსოფლიოს გარშემო ვახორციელებ პრაექტებს. ვცდილობ, არცერთ სფეროს არ მოვაკლო ყურადღება, რადგან ეს პასუხისმგებლობაა საკუთარი თავისა და ჩემი ხელოვნების გულშემატკივრების მიმართ. სამყარო ტალანტს რომ გიწყალობებს, ვალდებული ხარ, გამოავლო. - ჩვენი გაზეთის სტუმარი ორი წლის წინათაც იყავით, რა სახლებზეა თქვენს შემოქმედებაში?

- ახალი კოლექცია და ახალი წიგნი, რომლის პრეზენტაციაც სე-

ქტემბერში რუსთაველის თეატრში გაიმართება. ამავე წიგნის წარდგენა გაიმართა იტალიის ქალაქ ბარიში. „ღვთაებრივი მისტერია“ ჩემი ცხოვრების ბოლო 10 წლის ნაშრომია. ვფიქრობ, არცერთ პოეზიის მოყვარულს არ დატოვებს გულგლოხს.

- მიუხედავად იმისა, რომ ჯერ მხოლოდ 26 წლის ხართ, თქვენი ნამუშევრები ლუერის გალერეაში იყო გამოფენილი. რა განცდაა, როცა თქვენი ნამუშევრების ექსპოზიცია ასეთ პრესტიჟულ სივრცეში ეწყობა?

- ხელოვნების მსახურებაში ყოფნა უცნაური რამაა. შეიძლება ყველაზე თვალისმომჩრეულ და ბევრისთვის სანუკვარ სივრცეში გამოფენის გახსნის დღეს ეიფორიამ მიგატოვოს და მხოლოდ იმაზე ფიქრობდეთ - იდეალურად ჩაიაროს დღემ, რათა 4-5 ღამის უძილობა დასრულდეს. უდიდესი შრომაა ასეთი ექსპოზიციების მოწყობა. ხშირად ფიქრობენ, რომ მხოლოდ შემოქმედებით პროცესია მნიშვნელოვანი. არაა, ამის შემდეგ იწყება ტიტანური შრომა - სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვა მეთოდით გიწვეს არსა-

იდან გაჩენილი დაბრკოლებების გადალახვა გაჩაჩხოვებიდან დაწყებული და განათებით დასრულებული, რაც ნამუშევართა ექსპოზირებისას ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი დეტალია, თუმცა ამ ყველაფრის გადალახვის შემდეგ უდიდეს სიხარულს გრძნობ და ბედნიერი ხარ, რომ ეს შეძელი.

- თუ არ გცდები, 5 წიგნის, 600-ამდე გრაფიკული ნამუშევრისა და 200-მდე კალიგრაფიული ნიმუშის ავტორი ხართ...

- არ ვიცი, დღეს ეს ციფრები რამდენად ზუსტია, თუმცა რა მომენტისაა საკუთარი თავი მხსოვს, ხელოვნებით ვარ ნასაზრდოები. ყოველი დღე შემოქმედებაა, დაუღალავი შრომა, ექსპერიმენტები, ძიებები, აღმოჩენები... მაღლიერი ვარ, რომ ამ ყველაფრის კეთების შესაძლებლობა მომეცა. ბედნიერებაა, ემსახურებოდეთ ხელოვნებას და უდიდესი ისტორიის მქონე ქართულ კულტურას, დამწერლობას, ქართულ ანბანს...

- გარდა ქართულისა, რომელ ენებზე გაქვთ ხელნაწერები შექმნილი?

- ბევრი დამწერლობით მომხსენჯავს ხელნაწერის შექმნა - არაბულად, ივრითზე, ლათინურით, კირილიცით, ბერძნულად... ვცდილობ, არ განვუსაზღვრო რაიმე ჩემს თავს ხელოვნებაში.

- სამყაროს ფერებითაც ესაუბრებთ თქვენს ცხოვრებაში?

- უმნიშვნელოვანესი. ყველაფერს თავისი ენერგია აქვს. თავისი მნიშვნელოვნება. სხვადასხვა კულტურაში ფერის სემანტიკის აღქმა-გაცემა განსხვავებულია. შეიძლება ჩაიკვია კონკრეტული ფერის სამოსი და ამან გავლენა იქონიოს იმ მინტისა თუ დღის განწყობაზე. სამ-

ყაროს უთვალავი ფერი მისი ერთ-ერთი ყველაზე დიდი მაგიაა.

- როგორ ფიქრობთ, ადამიანის თავისუფლება, განსაკუთრებით - შემოქმედის, რამდენად მნიშვნელოვანია საზოგადოების განვითარებისთვის?

- უდიდესი მნიშვნელობის, თუმცა არანაკლებ მნიშვნელოვანია „თავისუფლების“ გაგება-შერქმენება. ვინ რას დებს ამ სიტყვაში? ვისთვის რა არის ან როგორია თავისუფლება? ხშირად აბსტრაგირდება თავისუფლება ჩვენს ქვეყანაში. მისი არსთა რაობა, აღქმა-გაცემა... შესაბამისად, ხშირად მანვეს თავისუფლებაზე საუბარი, რადგან ნებისმიერ შემთხვევაში განსხვავდება თავისუფლების ჩემი და თქვენი აღქმები, ისევე როგორც გამოხატვის ფორმები. ეცადეთ გაიხსენოთ - ვინ როგორ „გავიხსნათ“ თავისუფლება ბავშვობაში, სიყრმეში - სკოლაში თუ უნივერსიტეტის ლექციაზე. ახდენს ეს გავლენას ჩვენიული გავება-შერქმენების ჩამოყალიბებაზე?

- ყველაზე კარგი წიგნი დაწერილია, კარგი სიმღერა ნამღერია - რას ეტყოდით ადამიანებს, ვისაც ასეთი აზრი აქვთ?

- ყველაფერი წინაა... დღეს ხელოვნური ინტელექტი წერს ლექსს, მუსიკას, ავენერირებს ნების-

როგორც მხატვარმა აკაკი ძნელაძემ აღნიშნა, თემურ მახარაძის მიერ შექმნილი ბიუსტი ბრწყინვალე ქანდაკებაა, რომელსაც სხვა დატვირთვაც აქვს - მასში იმ აჭარელი, ქართველი პოეტის შინაგანი სამყაროა გამოხატული, სინთეზურად აღქმული და გადმოცემული, რომელსაც ფრიდონ ხალვაში ერქვა. მან ქალაქს მიულოცა ასეთი შესანიშნავი ძეგლის გახსნა.

მათი ოჯახისთვის 17 მაისის განსაკუთრებულობას გაუსვა ხაზი ზაზა ხალვაშის მეუღლე ნინო პაპუნიძემ. თქვა, რომ მათთვის ეს დღე, როგორც ფრიდონისა და ზაზას დაბადების დღე, ემოციურად დატვირთულია. ამას ბიუსტის გახსნაც დაემატა შესანიშნავ ავტორ თემურ მახარაძის მონდომებით. 17 მაისი ზაზასა და ქალბატონი ნინოს ქორწინების დღეც ყოფილა. მან მადლობა გადაუხადა ხელისუფლების წარმომადგენლებს, ყველას, ვინც ამ ბიუსტის დადგმაში მიიღო მონაწილეობა და მათ, ვინც სოფელ გეგელიძეში ხელოვნების - კინოს, პოეზიის, ლიტერატურის სავანეს აკეთებს, რათა მომავალი წლიდან „ფრიდონოზას“ ყოველთვის იქ უმაღლესი იყოს.

მოქმედაკე თემურ მახარაძემ მადლობა გადაუხადა ყველას დახმარებისთვის და აღნიშნა, რომ ფრიდონის სკულპტურაში, ზოგადად, აჭარელი კაცის მწუხარე სახე გამოსახა.

პოეტმა ვახტანგ ლლონტმა აღნიშნა, რომ აჭარას ფრიდონის სახით დიდი პოეტი ჰყავდა, რომელსაც სამშობლოსთან არასოდეს არავფერი შეშლია. მან ფრიდონ ხალვაშისადმი მიძღვნილი ლექსი წაიკითხა, პოეტმა როინ აბუსელიძემ კი კვლავ წარმოსთქვა ის ლექსი, რომელიც ფრიდონ ხალვაშის დაკრძალვაზე წაიკითხა.

როგორც ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჭინჭარაძემ თქვა, ფრიდონ ხალვაშმა შექმნა კუთხის, ქვეყნის სიყვარულის ურგველად თბილი სამყარო, რომ მის კალამს არასოდეს დაივიწყებენ.

მიერი სირთულის გამოსახულებასა თუ კოდს. ვფიქრობ, გარდამტეხ და ძალიან საინტერესო დროში ვცხოვრობთ. შეიძლება ერთ დღეს გავიღვიძოთ და აღმოვაჩინოთ, რომ საქართველოში თანამედროვეობის „ვინმე უცხო მელექსემ“ სათაყვანებელი „გვეზისტყალის“ სადარი პოემა შექმნა. ეს ხომ მშვენიერი იქნება?! თუმცა ხშირად არ შეგვევგეს უნარი, ერთმანეთი დავინახოთ. ვერ ვიტყვით ან ვერ ვიგებთ... ყოველთვის ვფიქრობდი, რომ დედამწაწხე არსებულ ნიჭებს შორის მათი აღმოჩენის ნიჭი ერთ-ერთი აღმატებული იყო.

- საუკეთესო თვისებად რას თვლით?

- გაცემას, მაღლიერებას და შრომისმოყვარეობას.

- როგორი ინტუიცია გაქვთ, ქვეცნობიერის თუ უღრმავლებით?

- არა მხოლოდ ვულრმავლები, არამედ ხშირად განმსაზღვრავს. ქვეცნობიერული ადამიანი ვარ და შეგრძნება ჩემთვის უპირატესია. ეს ჩემთვის კოსმოსზე მინდობილობას გულისხმობს.

- დაბოლოს თქვენი გზავნილი - მკითხველს...

- „შენ იარე და გზა გამოჩნდება“ (გ. სისაური, „მისტიკა“, 2019).